

Ontwerp en inrichting recreatie-eilanden van de woonwijk

11 maart 2022

Inleiding:

Beste (toekomstige-) bewoner van Vroonermeer Noord.

Medio 2021 hebben wij u een eerste uitwerking voorgelegd van de recreatie-eilanden, grenzend aan de oostzijde van de nieuwe wijk Vroonermeer Noord, met het verzoek om uw reactie.

Veel bewoners hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om te reageren.

De opmerkingen die wij hebben ontvangen waren grotendeels heel positief. Uiteraard waren er ook enkele kritische kanttekeningen en zijn er daarnaast veel voorstellen en suggesties gedaan, om tot een nog beter resultaat te komen.

Het was de bedoeling om na afweging van alle opmerkingen eind 2021 een definitieve versie van het ontwerp met een toelichting aan u te presenteren.

Door wisselingen in de personele bezetting van het project is dat helaas niet gelukt, maar bijgaand doen wij u alsnog de eerder toegezegde reacties en stukken toekomen.

Reacties en afwegingen:

De reacties die wij van u hebben ontvangen liepen uiteen van vragen over de soorten beplanting, de flora en fauna op de eilanden, de ontsluiting, de "verkeersafwikkeling" en het onderhoud, tot de vermenging van sport, voetgangers, honden en spelende kinderen. Er waren veel verschillende reacties, sommige kwamen slechts één keer binnen, andere zagen we meerdere keren terug. Een deel van de suggesties is goed invulbaar, maar sommige reacties spraken elkaar tegen en helaas is ook niet alles binnen de beschikbare ruimte en het beschikbare budget in te passen.

Het is de bedoeling om op de eilanden een aangename en voor zoveel mogelijk mensen uit de wijk toegankelijke buitenruimte te creëren. Daarbij zijn we uitgegaan van een gevarieerde, natuurlijke inrichting die het mogelijk maakt om te wandelen, te sporten, te vissen, een rondje met de hond te lopen en zo individueel en met elkaar te genieten van natuur, zon en water.

Wij hebben daarom binnen het ontwerpteam geprobeerd om eerst een totaalbeeld te vormen van alle verzamelde reacties, inclusief het aantal keren dat vergelijkbare onderdelen door verschillende respondenten werd genoemd. Vervolgens is gekeken welke van deze onderdelen oplosbaar zijn binnen het gekozen concept en binnen de ruimtelijke, financiële en technische kaders, waarbij uiteraard is geprobeerd om een goede afweging te maken van ieders belangen en ideeën.

Het technische ontwerp is in de afgelopen periode ook verder opgepakt. Daarbij kunt u bijvoorbeeld denken aan de breedte van de verhardingen, de hoogteligging en profilering van de grond en de afmetingen en technische specificaties van de bruggen.

Alle aanpassingen, zowel naar aanleiding van uw reacties als de technische, zijn verwerkt op bijgevoegde tekening, die een totaalbeeld geeft van hetgeen we de komende periode gaan realiseren.

Hoewel we hebben geprobeerd om zoveel mogelijk wensen in te passen, beseffen we ook dat we niet aan alle vragen en suggesties een invulling hebben kunnen geven.

In de volgende paragraaf benoemen we de belangrijkste reacties en geven we daarbij een uitleg en toelichting over hoe we daarmee zijn omgegaan.

Inhoudelijke aanpassingen en nieuwe tekening:

- 1) De eilanden zijn uitsluitend bedoeld voor voetgangers en worden niet ingericht als doorgaande verbinding voor fietsers, autoverkeer en/of andere voertuigen.
- 2) Er is een vraag gesteld over de locatie van de kunstwerken "de wachters van Vroonermeer". Deze kunstobjecten komen echter niet op de speeleilanden, maar bij de rotondes aan de noordelijke en zuidelijke entree van de wijk.
- 3) Er zijn enkele vragen binnengekomen over de ontsluiting van de eilanden en de bruggen. In overleg met het Hoogheemraadschap zijn we tot de volgende definitieve invulling gekomen:
 - a) De centrale brug vanaf het wooneiland, dient als hoofdontsluiting. Deze brug is ongeveer 30 meter lang, circa 3 meter breed en is nagenoeg vlak. Deze brug is niet doorvaarbaar. Via deze brug zijn de eilanden ook goed bereikbaar voor minder validen. Daarnaast is deze brug breed en sterk genoeg om de eilanden te bereiken met onderhoudsvoertuigen en eventuele calamiteitsvoertuigen (ambulance). De twee eilanden worden onderling verbonden door een korte gronddam, die ook geschikt is voor het hierboven genoemde verkeer.
 - b) De twee bruggen in het noorden en het zuiden, die de recreatie-eilanden verbinden met de lobben aan het wooneiland zijn smaller. Deze zijn ongeveer 1,4 meter breed en zijn zo'n 20 meter lang. Deze bruggen worden iets geknikt uitgevoerd en zijn daardoor in het midden wat hoger, zodat centraal onder de bruggen een doorvaarmogelijkheid ontstaat. De doorvaarbare ruimte heeft een hoogte van 1,5 meter boven het wateroppervlak, over een breedte van circa 4 meter. Dit biedt tevens voldoende ruimte voor de maaiboten van het Hoogheemraadschap.
 - c) De stippellijn helemaal aan de noordzijde richting het gezondheidscentrum, geeft een locatie aan van een mogelijk toekomstige brug, bedoeld voor fietsers en voetgangers. Deze brug maakt echter geen deel uit van de projectscope van Vroonermeer Noord, maar kan eventueel in de toekomst nog wel worden gerealiseerd. Voor de goede orde, deze brug heeft geen verkeersfunctie voor afhandeling van calamiteiten. Het fietspad achter het gezondheidscentrum wordt naar verwachting wel gerealiseerd, om te voorkomen dat de afwikkeling van fietsverkeer richting Sint Pancras en het gezondheidscentrum zelf, via de noordelijke rotonde en de fietsstrook op de rijbaan van de Helling plaats moet vinden.
- 4) Uit enkele reacties kwam de vraag naar voren voor het creëren van een strand en/of ligweide met zwemgelegenheid. De Vroonerplas is echter niet ingericht en aangewezen als zwemlocatie. Zwemwater in Nederland wordt regelmatig gecontroleerd aan de hand van meerdere hygiëne- en veiligheidseisen. Dit is bij de Vroonerplas niet het geval. Er worden om die reden dan ook geen zwemfaciliteiten rondom de plas aangelegd.
- 5) De "Tiny Forest" is een klein stukje bos dat wordt aangeplant in samenwerking met kinderen van een nabijgelegen school. Door de kinderen te betrekken bij de aanplant en het onderhoud, in combinatie met diverse educatieve elementen vanuit de school, maken ze op jonge leeftijd kennis met allerlei zaken die de natuur, ook zo dicht bij huis, te bieden heeft.
- 6) De speciale voorzieningen voor flora en fauna in het gebied zijn al grotendeels gerealiseerd op de kleinere eilanden, die verdeeld in de plas liggen en die niet direct toegankelijk zijn. Op deze groeneilanden is rekening gehouden met verschillende soorten beplanting, zijn nattere en drogere gedeeltes gerealiseerd en zijn voorzieningen aangelegd middels natuurlijke oevers voor watervogels en andere dieren die in de overgangszone tussen land en water leven. Op enkele eilanden zijn boomstronken ingegraven om dienst te doen als nestelplaats voor ijsvogels. Op het zuidelijke recreatie-eiland wordt een amfibieënpoel gerealiseerd. Deze staat niet in open verbinding met het omliggende water om te voorkomen dat er vissen in de poel terecht komen, die de larven van salamanders, kikkers en andere amfibieën zouden verstoren en/of opeten. De poel biedt naast een leefomgeving voor amfibieën, tevens mogelijkheden voor afwijkende water- en oeverplanten waar vervolgens ook weer andere insecten op af komen. Het is de bedoeling dat deze poel ook onderdeel gaat uitmaken van het educatieve programma dat wordt vormgegeven door de basisschool in en rondom de Tiny Forest. Nabij de Tiny Forest wordt in dat kader ook de basis voor een insectenhotel geplaatst. De verdere invulling hiervan wordt gedaan door de kinderen van de school, die straks ook betrokken zijn bij de Tiny Forest.

- 7) Er is een suggestie gedaan om een "blotevoetenpad" toe te voegen. Gezien de openbare toegankelijkheid van het gebied is het echter niet mogelijk om de hygiëne en veiligheid van een dergelijke voorziening voldoende te garanderen. Om die reden is deze suggestie niet overgenomen.
- 8) Over de geplande vuurplaats zijn verschillende reacties binnengekomen.
Alles afwegende zijn we tot de conclusie gekomen dat het op ongecontroleerde wijze verbranden van hout in de openbare ruimte niet past bij een duurzame wijk als Vroonermeer Noord en in een tijd waarin het terugdringen van CO₂-uitstoot en fijnstof dagelijkse praktijk zijn geworden. Op de plek van de vuurplaats worden andere zitvoorzieningen gerealiseerd.
- 9) Een ander onderdeel waarover de meningen sterk uiteenliepen zijn de uitlaatmogelijkheden voor honden. Met name de locaties van de "uitrenveldjes" tussen de speelplekken voor de kinderen en tussen de buitensporters werden meerdere malen genoemd. Aan de andere kant waren er hondenbezitters die juist aandacht vroegen voor meer uitloopruimte en de mogelijkheid om binnen het gebied verschillende "rondjes" te lopen.
Op de meest noordelijke lob is nu een gebied aangewezen waar honden los mogen rennen en spelen. De honden kunnen daar ook eventueel in noordoostelijke richting het water in, waarbij ze zich dus van de woningen af bewegen. Het gebied wordt omheind met een natuurlijk ogend "schapenhek". Bij de entree van dit gebied wordt een afvalbak met zakjesdispenser geplaatst. Op de rest van de eilanden, evenals in de wijk geldt een aanlijn- en opruimplicht. Op deze wijze denken we de ongewenste vermenging van een honden-uitrenveldje met alle andere geplande functies op de eilanden te minimaliseren.
- 10) Er is gevraagd om een breder assortiment aan sport- en spelvoorzieningen.
Het idee achter het ontwerp was om geen standaard speeltoestellen te plaatsen, maar juist meer spelaanleidingen, zoals boomstammen en dergelijke, waardoor de fantasie en inventiviteit geprikkeld wordt, zeker in combinatie met het omliggende water. In de wijk bevinden zich al enkele kleine speelplekjes met toestellen voor de allerkleinsten en aan de westzijde van de wijk, bij het geluidsscherm, is een speelterrein ingericht met de nodige klim- en andere speeltoestellen. Voor de sporters wordt, naast de reeds gepresenteerde bootcampelementen, een calisthenics-toestel aan de noordzijde van het noordelijke eiland toegevoegd.
Op het noordelijke eiland bevinden zich twee speelvelden, die worden voorzien van gras. Met name het grootste speelveld (circa 30x50 meter) is goed geschikt als trapveld. Aan de oostzijde van het veld, langs het water wordt een rug van grond aangebracht met daarop een palenscherm. Het palenscherm verkleint de kans dat ballen in het water komen. Het is de bedoeling dat de begroeiing ter plaatse van het palenscherm deze functie in de loop van de tijd steeds meer overneemt.
Er zijn enkele vragen binnen gekomen voor een basketbalvoorziening en voor een (kleine) skatevoorziening. Een basketbalvoorziening vraagt echter om een verharde ondergrond, die niet past in de natuurlijke inrichting van de eilanden en de speelvelden, die worden voorzien van gras. Ditzelfde geldt voor een skatevoorziening. Bovendien bevindt zich al een skatevoorziening op de locatie nabij de noodschool en het tuincentrum net ten zuiden van het plangebied.
- 11) Er zijn meerdere suggesties binnen gekomen over de toe te passen beplanting.
De grondsoort en de verschillende hoogteligging ten opzichte van het grondwater is niet geschikt voor alle door u genoemde soorten. Het biedt daarentegen juist wel weer de mogelijkheid om een gevarieerde beplanting samen te stellen met struiken, heesters en verschillende boomsoorten. De bomen variëren in grootte en in soort, van bloeiende fruitbomen in een "boomgaard" die is toegevoegd op het noordelijke eiland tot bomen die op warme dagen voldoende schaduw geven en die op hun beurt weer worden afgewisseld met gebieden met bloeiende kruiden en grassen.
Aan de westzijde van de eilanden is daarnaast de bomenstructuur langs de wandelpaden op de eilanden iets aangepast, zodat de bomen zich meer tegenover de achtertuinen aan de overzijde van het water bevinden, om de privacy van de woningen te bevorderen. Teneinde geluidsoverlast vanaf de eilanden te beperken, zijn de speelvelden tegen de oostzijde gesitueerd en zijn ter hoogte van de speelvelden juist bosschages aan de westzijde van de eilanden ingetekend.

- 12) Er worden op- of rond de speeleilanden geen aanlegplaatsen voor boten gerealiseerd. Aan de zuidoostzijde van de plas, langs de Gedempte Veert bevindt zich een plek waar boten te water kunnen worden gelaten. De meeste oevers zijn verder glooiend aangelegd en kunnen worden gebruikt om (opblaasbare-) speelbootjes van kinderen en eventueel een sup te water te laten. Daarbij willen wij er wel nogmaals op wijzen, dat de Vroonerplas niet is aangewezen als zwemlocatie.

Planning:

Met betrekking tot de planning kunnen wij u het volgende melden. De aanbestedingsprocedure voor de drie bruggen is inmiddels gestart en de vergunningsaanvragen zijn ingediend. Zodra de aannemer is geselecteerd en de omgevingsvergunning is verleend, wordt de concrete voorbereiding van de werkzaamheden opgestart. Het is de verwachting dat de meest zuidelijke brug eind 2022 gerealiseerd kan worden. Daarna volgen de centrale brug en de noordelijke brug die medio 2023 gereed zou moeten zijn. De hoofdstructuren van de paden op de eilanden zijn inmiddels aangelegd. Naar verwachting kan de verdere inrichting en beplanting van het zuidelijke eiland in 2022 grotendeels worden afgerond. De afronding en beplanting van het noordelijke eiland is momenteel nog sterk afhankelijk van de vorderingen van fase 4B, het verwijderen van de bouwketen en het doorgraven van de definitieve waterverbindingen, maar zal volgens de huidige planning in de loop van 2023 kunnen worden gerealiseerd.

Tot slot:

Hoewel we beseffen dat we niet aan alle wensen en suggesties tegemoet kunnen komen, denken we met het aangepaste plan een mooie inrichting van de recreatie-eilanden te kunnen realiseren, die recht doet aan de inbreng en inspanningen van alle betrokkenen. Wij willen u bedanken voor uw inbreng en zullen er alles aan doen om de inrichting van de eilanden zo goed mogelijk te realiseren, teneinde voor iedereen in de wijk Vroonermeer Noord een fijne plek in de natuur en aan het water te creëren.

Met vriendelijke groet,

Namens de Gemeente Alkmaar en de overige leden van de projectorganisatie Vroonermeer Noord.

---//---